

15. apr. 1842

FAKTA

Dato:

15. apr. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 14-15

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit Liv, København 1967, s. 59-60; Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 64

TRANSSKRIFTION

15 April.

Naar jeg seer paa Constantin Hansens deilige smaae [overstreget: Arbejder] Landskaber¹ paa Udstillingen, da føler jeg, hvad jeg trænger til; gid jeg kunde faae noget af hans Fordringsfrihed og Naiviteten i mine Stykker. Han fordunkler næsten ganske de øvrige Landskabsmalere paa denne Udstilling. Han er dog en Kunstner vi kunde være stolte af; men han er ikke i Vælten, hans Arbejder blive knap ændsede maaskee, og dog vil de have Værd, naar de Øvriges længst er forglemte. Somme Tider synes jeg, at Kunsten maatte kunne være mig nok; jeg kan være saa glad, naar jeg seer noget ret sundt og smukt af Maleri eller Billedhuggerarbejde, det virker saa velgjørende paa Sindet; men der kommer andre Tider, da jeg synes, at en ærlig Kunstner er ogsaa huslig Lykke værd; hvorfor skal han, der glæder saa Mange hensukke sine Dage og længes efter, hvad saa mange opnaae, og mange ikke skjønne noksom paa. Nei ogsaa jeg kan blive forelsket og skammer mig ikke derved; men jeg vil gjøre mig Umage for at aflægge slemme Feil; jeg vil see at blive bedre og dygtigere, saa vil Vor-Herre nok vide at tilskikke mig, hvad der er mig tjenligst; selv i den allermindste Sjæl en under- •15• fuld Verden boer,² siger Ingemann, og for Vor-Herre er Intet for smaat. Han seer vore lønlige Tanker og kjender vore skjulte Veie og hvad vi dølge for Menneskene. Kunde jeg saaledes rense mig fra Synd og kun hade Slethed og Last, da har jeg dog et større Maal at tragte efter end en Piges Hjerter. Men styrer ikke Gud selv vore Skridt, og gives der Mennesker i hvem Kjærlighed aldrig har yttret sig, det kan jeg ikke tro. Jeg vil stræbe at være pligtopfyldende og tro, saa faaer det gaae med Drømmene om Lykke og Glæde som det kan.

¹ Hofjægermester Carl Friedrich Balthasar Brun til Krogerup havde fra sin Italiensrejse i 1840-41 hjembragt seks landskaber malet af Constantin Hansen, hvilke indgik i anden ophængning af Kunstakademiets udstilling i 1842. (Emil Hannover: Maleren Constantin Hansen, København 1901, nr. 217, 218, 220, 221, 223 og 225).

² Citat fra Ingemanns "Den største Tankeflugt", der bl.a. optrådte i hans Folkedands-Viser og Blandede Digte fra 1842, som Lundbye ejede et eksemplar af. Lundbye citerer dele af samme passage i dagbogen 28. september og 19. oktober 1842.

14. 14 April

Jeg sag til mig selv, at jeg gik ud og til Foss Terrell; men hvem for hans Skjold
jeg kom var ikke hjemme; og vil min Tæge for Alene på paa mit Underde,
saa vil jeg ikke glemme dette Øjeblik; jeg dog her opsatte til jeg bliue mere vreden
som Kunstner, da vil vel ogsaa mit Fjender en Bølge, som hvem end ikke beder
Louise Nørgaard, der vil sele Omt og Gud med mig. - ja, jeg vil male, tegne
Tænke kun paa Kunst. Noget aflammede mig nok stødt; gaa, da vi
komme gik sammen inde i Antiksalen og senere betragtede Constantin
Hansens deilige Arbejder. - ja, naar slaa alle Billedet af Hovedet, skal jeg
kunne slaa nogetlunde selvstændig for Høgen, han har et skarpt Blik,
og har længe sad let det Vælle komme hos mig. Det gjælder, som Mahmud den 2de
sagde til en ung Persier, da for manden to var hids hugget; Lænde sine Tan-
ke til Gæns. Heri er! Thi Allah ved, det er Allah! - Er Allah er det at rive et
guldigt Billede til, for at gøre efter en Lygtehed, jeg maaskee allig naar.
Skal jeg se naar disse Billeder ud af mit Bogen? - nei lad dem be dygt de
inde; naar Herden gaaer mig, hvad, da vil jeg sig til dem, til Dig, elskelige
P. P. - -- Til sig selv, og det først to Forsig paa at tegne paa et
Paa persalsede Plader, for at faa dem galvanis grapherede. Jungs og Terns
Hovedet, to smukke Hoved, jeg har tegnet hos Davidtys. -

15 April

Naar jeg ser paa Constantin Hansens deilige smaa ~~deilige~~ Landskaber paa
Nøstallingen, da føler jeg, hvad jeg trænger til; og jeg kunde faa meget af
hans Forvingsfrihed og Nærhed i mine Stykker. Han forsvinder ma-
sten ganske de ~~andres~~ danske malere paa disse Nøstallinge. Han er
dog en Kunstner, og kunde være stalle af; men han er ikke i Vælden, hans
Arbejder bliue købt enddaer maaskee, og dog vil de have Værd, naar de
Dunnes lønft ind forglemte. I samme Tid synes jeg, at Kunstner maatte
kunne være mig nok; jeg kan være saa glad, naar jeg ser noget nyt, smukt
og smukt af Melin eller Billedhuggerarbejde, det virker saa velgjørende
paa Sindet, men der kommer andre Tider, da jeg synes, at en ærlig Kunst-
ner er ogsaa virkelig lykkelig, hvorfor skal han, der glæder saa Mange
ken sække sine Dage og Løns efter, hvad saa mange spæser, og mange ikke
spæser noksom paa. Thi ogsaa jeg kan bliue forelsket og skæmmet mig
ikke der ved, men jeg vil gøre mig Umag for at afløse alle med Teit, ja
vil seer at bliue bedt af Lygtehed, saa vil Nor-Holm nok vide at det
skikke mig, hvad det er mig for liget; selvi den allernæreste Sjæl en mæke

15.

fuld Verden bær, siger Pagenmann, og for Vor Hver er Antet for 3 maalt. Han
sæd omme den bedste Tærkel og kjender sine skulde, Vind og Vind er dølge
for Menneskene. Minde sig saaledes rense mig fra Synd og him hadt Sted
og Laad, da har jeg dog et stens Maal, at trage efter end en Pige Hjerte. Men
Styres ikke ind selv omme Skindt, og girer de Mennesker: Mene Kjærlighed, at
Pig, har giftet sig, det har jeg ikke. Og vil strake, at naar gift og fyllende
og tro, saa farer det gaa med Dromme om Lykke og Glæde som det kan
18. April

Idag har jeg begynt det Mæle, jeg skal male for Kongens Onkel, frestet
lender. Gaaet over ved Vind og berg, ofte en tegning af Kongens; jeg
glæder mig til dette Arbejde, det kan behandles let og hurtigt, det vil bli-
ve en god Gælder for mig til mit eget store fra fædres pris.
Imorgen skal jeg følge hende paa Møtningen; i næste dag skal jeg
næsten for, lad hende sees, jeg skal da slaa hende af Blædet, og
at han sig ikke; men jeg vil kun tænke paa hende, som et godt og
Væsen, for god for mig, det har skænket mig en kjov Erindring
med den Venlighed, hvormed han altid har behandlet mig. — Naar
jeg tænker paa, hvad der her trives gjennem mit Hjerte. Denne Tid, og
jeg saa Læse, hvad jeg har skrevet, saa saarer det kun saerligt, men
skier kan jeg ikke, lad det om staa, det vil sig, hende de enkelte Ting
fastere til min Mulemmelse; og saa Blædet i aar, maal, tegn,
ferdigt sig. Dit Arbejde, og du skal glæmme hende og Alt, hvad du
kan ønske — men jeg kan, nei! saarigt er mig Mæleket ikke. Lad
Tiden gaa, den vil klare ogsaa mine Smaasager, naar den kun ikke
spiltes med Gubleries; det langste Mennesker er sig kun kort,
naar vi end staae tilbage. Skal jeg ikke kjende mange, det
hard og Mennesker, lad mig nøde Gæst af dem, jeg vil snart træffe
dem, det vil det Livet med mig, naar jeg mere moden, kan bli-
hende omme Maand. Men Leiligheden her man heller ikke lade
gaa forbi; det er jeg altid, og jeg kan tænke mig mit hele Liv
spillet, blot fordi jeg ikke har Mad og Kraft til, at begynte det hel-
lige. Dreblik, jeg kommer altid det til tilbage: at jeg er en svag Styre-
pær, saavel for mig selv som i min Opførelse blandt Andre.